

Шогуно эл, пориллик да гим бер!

31-ше (3315) №,
2017 ий 29 июль,
шуматкече.

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

ОЛЫКЫШТО, СНЕГЫМ ПОГЫМАШТЕ

Н. СОЛОВЬЁВАН фотожо.

Ныл ияш Алёна Соловьёва Йошкар-Оласе 35-ше номеран «Подснежник» лүман йочасадыш коштеш. Аваже Надежда Николаевна больницыште мед-шўжарлан ышта. Вот азап: кенежлан йочасадым жаплан петыреныт. Удырлан куш каяш? Чын, ялышке! Шернур районысо Эгерсолаште коваже Лидия Евгеньевна Соловьёва ила, отпуск жапыште уныкажым шўртнў падыраш семынак онча. Оласе ўдырлан ялыште чылажат онгай: пырыс да пий дене модын куржталыштеш, кастене күтў гыч толшо ушкал-влакым ўрын онча. Ик ойго - чыве деч лўдеш!

Каныш кечылан ола гыч толшо аваже да тудын Наташа шўжарже (тугеже ўдырлан кокаже лиеш) дене Алёна снегым погаш коштын. Ош висвис гыч мотор вуй-шўдышым пидыныт. Алёна ден кокаже пырля войзалтыныт (**снимкыште**). Тиде фотом, эн мотор рамыш веранден, кечмогай ончерыш лук – эн чапле лиеш.

Л. СЕМЕНОВА.

«Ямде лийым» ваиллиз!

Угарман областыште эртыше «Гвардеец-1» оборонно-спортивный лагерь гыч Марий Элын командыже сенгымаш дене пўртылын. Нуно кумшо верыш лектыныт.

Марий Элыште 253 школ уло. Роспотребнадзорын тергымыз почеш, кызытеш 92 школ тунемме ийлан тұрыс ямде. Купсола у школ (Волжский район) чоңалтеш.

5 августышто Марий Эл Республикын рўдлаштыже XXXV Йошкар-Оласе полумарафон эрта. Тудо олан кечыжлан пўлеклалтеш. Спорт пайремыш ушныза!

Увер
выр-
выр

Россий Президент – Марий Элыште

Заседанийым эртарыме верлан Марий Элым арам огыл ойырен налын – тыште 50 утла түрлө национальностян калык ваш келшен ила.

20 июлышто Россий Президент В.В.Путин Йошкар-Олаште лийын. Тудо Президент пеленысе Калык-влак кокласе кыл шотышто советын заседанийжым эртарен. Мутланымаш годым Россий Федерацийын кугужаныш национальный политикижын стратегийжым 2025 ий марте шуктымо йодышым кангашеныт.

Программын тунг шонымашыже – Россий калыкын түрлө сынан улмыжым арален кодымаш.

В.В.Путин Марий Эл Вуйлатышын пашажым шуктышо А.А.Евстифеев дене вашлийын. Т.Евсеев лумеш Национальный тоштерыште лиймыж годым тудым күслеке үдыр-влак вашлийыныт (**снимкыште**), музейын историй пөлкажым вуйлатыше Ольга Требушкова марий калык йўла дене палдарен.

Фотом Интернет гыч налме.

Уверлан уло вер

Белоруссийсе Гомель олаште Самырык пожарный да утарыше-влакын XV тўнямбал слётгышт эртен. Тушто 13 эл гыч команде-влак танасеныт. Российын чапшым Марий Эл гыч үдыр-рвезе-влак араленыт. Йошкар-Олаше «Роза ветров» да «Азимут» йоча рўдер-влакын воспитанникышт икымше верыш лектыныт (тренерышт – А.Алафузов).

* * *

Российсе Центробанкын темлымыж почеш, у тунемме ийыште элнан 72 регионсо школлаште финанс грамотностьым туныкташ тўналыт. Марий Элыште Йошкар-Олаше 6-шо, 12-шо, 15-ше, 27-ше номеран школлаште у урок ешаралтеш.

Эл вуйлатышылан – йодыш

21 июлышто Россий Президент В.В.Путин «Сириус» всероссийский тунемме рўдерын (Сочи) воспитанникшешамыч дене вашлийын мутланен. Российын 66 регионжо гыч погынышо үдыр-рвезе-влак Владимир Владимировичлан түрлө шўрынан йодышым пуэденыт.

Мутлан, «Тендан илышыште эн шерге мо тыгай?» йодышлан тыге вашештен: «Икымше – тиде илыш, тудо эн шергакан. Вара – йўратымаш да эрык. Кажныж нерген посна шымлыме пашам шуко возымо, кызтатат возаш лиеш». *Йоча-влак дене вашмутланымашым вес номерыште лудын кертыда.*

«Сириус» тунемме рўдерым 2014 ийыште почмо. Тушто Российысе уста йоча-влаклан профессиональный польш пуалтеш. Рўдерыште кажне тылзын 10-17 ияш 600 йоча яра шинчымашым налеш.

Сенгымаш

Йошкар-Ола гыч Даша Андрушкевич ден Виктория Дмитриева «Черноморская русалочка – 2017» синхрон иймаш дене йоча тангасымаш гыч той медаль дене пўртылыныт. Тангасымаш Сочи олаште эртен. Тений тушто Российын түрлө олаж гыч 240 спортсменке тангасен.

Гимным мурена

5 августышто Йошкар-Олан кечыже палемдалтеш. Пайремыш погынышо калык тыгодым рўдолан гимнжым тўшкан мур. Олаше администрацийын ойжо почеш, ончыкыжым кажне концерт гимным йонгалтарымаш гыч тўналшаш. Гимнын текстшым мэрийын сайтыштыже муаш лиеш.

Ушештарена, руш поэт Леонид Дербенёвын возымо мутшылан композитор Андрей Эшпай семым келыштарен. 1965 ийыште муро Марий радион эфирыштыже икымше гана йонгалтын. 1997 ий 24 январыште гимн семын пенгыдемдалтын.

Увер-влакым Л.ГРИГОРЬЕВА ямдылен.

ФОТОКОНКУРС!

Кенез каникулым эртарымыда нерген фотом да серышым колтыза.

Сенгышым пўлек вуча.

Пүртүсө муру

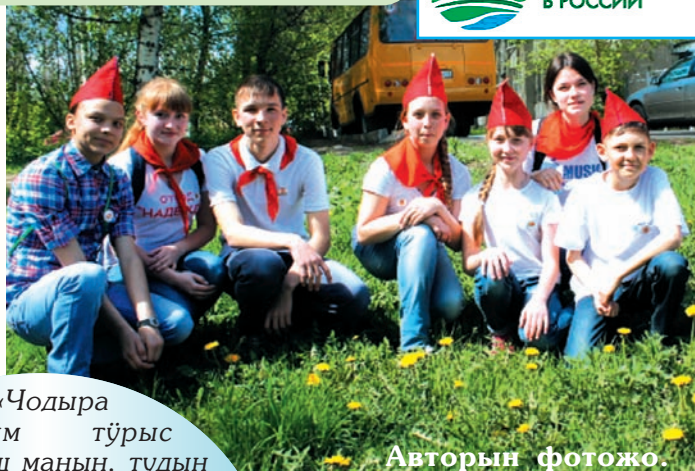
Чодыран йолташыже улыт

2017
ГОД ЭКОЛОГИИ
В РОССИИ

Советский районысо Ронго школ пелен «Лосёнок» школ лесничестве 1992 ий годсек пашам ышта. Йоча-влак шочмо кундемым шымлат, пүртүсым аралат, тудлан польшым пуат. 2002 ий гыч школ лесничествым биологийым туныктышо Любовь Витальевна Жданова вуйлаташ тўналын. 2015 ий гыч Ронго школ Марий Эл Республикысе школ лесничестве-влаклан шымлыме пашам эртарыме шотышто польшым пуышо инновационный площадкылан шотлалтеш. «Мый – шымлызе» программе почеш пашам ыштат. Пүртүсым аралыме йодышлан тўткылыкым ойырат, калык коклаште умылтарыме пашам эртарат. Советский районысо лесничестве дене пенгыде кылым кучат. Кажне шошым пушенгым шындаш лектыт. Школ пелен питомникишт уло. Йоча-влак идалык мучко кож да пўнчō росотам куштат. Школ воктене олма садым шындыт. Тений олмапу саскаж дене куандара.

– Йырым-йыр улшо пүртүс илышым эскерена, – каласкала Л.В.Жданова. – Кундемшытына илыше янлыкым, кушкылым, чодыран вашталтмыжым шымлена. Пытаргыш жапыште тунемше-влак торфан купысо илышын шōрынлажым лончылат. Мутлан, Иван Жданов тыгай верыште илыше вўдумдырын койыш-шоктышыжым, шарлымыжым шымлен. «В.И.Вернадский

Авторын фотожо.

«Чодыра илышым тўрыс рашемдаш манын, тудын илышыж дене илыман, шўлышыж дене шўлыман, куанжым, ойгыжым палыман. Тунам веле ужар шōртнбым йōратен шындет. Йōраты-меке, чодырам аралаш тўналат», – ойлен руш лесовод Дмитрий Кайгородов.

«Чодыра илышым тўрыс рашемдаш манын, тудын илышыж дене илыман, шўлышыж дене шўлыман, куанжым, ойгыжым палыман. Тунам веле ужар шōртнбым йōратен шындет. Йōраты-меке, чодырам аралаш тўналат», – ойлен руш лесовод Дмитрий Кайгородов. Всероссийский съездыштышт кок ий ончыч участвоватлен. Такшым мемнан школын тунемшыже-влак «Подрост» всероссийский конкурсышто ий гыч ийыш танасат, кўкшō лектышым ончыктат.

Ронго школ лесничествын ўдыр-рвезыже-влак Д.Кайгородовын каласыме шомакляжым раш умылат да пүртүсым чын йолташыже улыт.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

СНИМКЫШТЕ: Ронго школ лесничествын икмыняр ўдыр-рвезыже.

Сенымаш

23 июнь гыч 13 июль марте «Орлёнок» всероссийский йоча рўдериште школ лесничествыш коштшо тунемше-влаклан «Лесной подрост» профильный смене эртен. Тушто Марий Эл гыч кум тунемше канен. Нунын коклаште Иван Жданов лийын. Ты сменяштак школ лесничестве-влакын Всероссийский съездышт эртен. Звенигово лицейын тунемшыже Олеся Соловьёва «Чодыра пожарын самырык йолташыже» номинацийыште икмыше вер дене палемдалтын.

Настя АБДУСОВАН сўретше. Советский, Орша.

Пүртүсүм аралыме вер

«Кугу Какшан» заповедникын научный пашаенже Геннадий Алексеевич БОГДАНОВ каласкала:

– Марьерский ботанический заказник Звенигово районын йүдвел-касвел ужашыштыже, Кугу Какшан энер деч касвелкыла 6 менте öрдыжтö, Йошкар-Ола деч кечывалвел-касвелкыла 44 менте тораште верланен. Заказникыш Кугу да Изи Марьер, Шордоер, Пүчöер, Сорочье, Рывыжьер (Лисичкино) пурат.

Кугу Марьерын кугытшо – 118,7 гектар, Изи Марьерын – 18,7 гектар. Ер пундаш йошкын дене темше. Вүдыштö гуминовый вещество, күртнö шуко, кислород шагал, кислотность күкшö, вүд сероводород

дене үпшалтеш. Ер-влак купанаш тўналыныт.

Республикыште лач Кугу да Изи Марьер ерлаште гына вүдпүкш-чилиим кушкеш. Кушкылым Российын Йошкар книгашкыже пуртымо. 1982 ийыште вүдпүкшым аралыме амал дене Марьерский заказникым ыштыме.

Вүдпүкш нерген 1916 ийыште Озан университетын профессоржо М.П.Рузский шымлен.

Мут - Висвислан

Вүдпүкш – икияш кушкыл. Ромб форман, пүч-

кедалтше гай койшо лышташ-влак вүд үмбалне шочыт. Пеледышыже-влак лышташ коклаште, рүдыштö, верланат. Кенез тўналтыште пеледыт. 2 але 4 тўкан, пенгыде шўман пүкш шыже велеш шуэш. Угыч шочшо вүдпүкшын вожшо ўлыкыла огыл, а күшкыла кушкеш; вурго лекмеке кадырга да вүд пундашеш якорь семын пижеш. Нöшмыжö 4-6 тылзе вүд йымалне канен кия. Шытымек, йошкынышто 10 ий наре, южо вере 40-45 ий шып киен кертеш. Вара уэш шочеш.

Японийыште, Китайыште, Индийыште, Индокитайыште вүдпүкшым күчымымат, шолтымымат кочкыт. Тушто крахмал шуко. Ирсöсна, умдыр, ондатр, маска, вүдколя, кайыклудо йöратат.

Чодыра – поянлык

Кенез – чодыралан лүдыкшö жап. Шокшо годым чодырам пожар деч аралыман. Айдемын осал койышыжлан көра пожар ылыжеш. Чодыра мемнам пукша, йүкта. Пүртүс поянлыкнам чот аралыман. Тудо ок лий гын, айдеме тукым кузе илаш тўналеш?!

Никита НИКОЛАЕВ. Энерсола.

Чодыра – пүртүсын, калыкын поянлыкше. Арамлан огыл тудым «ужар

шöртнö» маныт. Кенезым тудо чонан гай чучеш: кож-кож, гыж-гыж шўлалтен колтымыжым шижат. Мардеж дене лышташ тарванылмат шыве-шыве мутланымыла шокта. Кайык-влак веселан муралтат. Кажныжын – шке койышыжо. Яндар южшо дене шўлен темаш огеш лий. Айдеман, чодырат пүртүсын ужашыже улына. Но южо ен чодыралан тўрлö осалым ышта – тыге лийшаш огыл! Чодыралан йолташ лийман.

Милена СМОЛЕНЦЕВА.

Чодыра – вүдым аралыше.

Мыйымат пырля налза!

Морко, Коркатово.

Ужава, насекомыйым кучымеке, кок кугу шинчажым вигак пыч-пыч ышта. Молан? Шанчыен-влакын ойлымышт почеш, тыгодым шинчаже вуйышкыжо пурен кая да кочкышым нелаш полша.

Ўмыржö мучко ужава кум тонн шынам кочкеш.

В.СМИРНОВ ямдылен.

Валерия МИХАЙЛОВАН плакатше. Национальный президент школ-интернат. Вуйлатыше – М.М.ШИРМАНОВА.

Тутло там

Пүртүслан мый йывырген,
Эрден кожлаш ошкылам.
Корзингашке тич погем
Понгым, снегым, энгыжым.
Куаналын мый вашкем
Мөнгышкем.
Пүртүс сийлан тауштен,
Аваемлан кучыктем.

Ах, могае тутло там –

Понго шүр мылам!

Катя РЫБАКОВА.

2-шо номеран

Шернур школ.

Кундемым шымлат

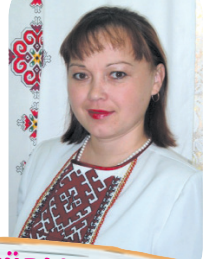

Кенез каникул жапыште Йошкар-Оласе Бауман лицейын 7-ше «Е» классысе самырык шымлызыже-влак турист корныш лектыныт. Нуно тренер Галина Фёдоровна Сидыганован вуйлатымыш почеш Звенигово оласе Калык усталык пörтыштö да тоштерыште лийыныт, краеведений могырым шинчымашыштым пойдареныт. Волжский районышто Пугачёвын тумыжо дене вашлиймаш вучен. «Марий Чодра» национальный паркыште улшо «Ужар памашын» эмлыме вудшым тамленыт. Йоча-влак ты кечын лу менгым йолын эртенят гынат, шочмо кундемын мотор пүртүсшö вий-куатым пуэн, шүм-чоным куандарен.

Бауман лицейын сайтше гыч налме.

Кумалтышыште шкем кузе кучыман?

Марий тувыра рүдерын фольклор дене методистше, Республикысе марий рүдö юмынийла ушемын секретарже Галина Алексеевна ЛАСТОЧКИНА умылтара.

1. Кумалме верыште шкем ласкан кучыман, кугу йүкын айда-лийже мутланыман огыл, осал койыш-шоктышым ида ончыкто.

2. Сукен шичме годым пул-вуй йымакыда пышташ нулго укшым ончылгоч ямдылыза.

3. Кумалтыш эртымек, ласкан гына лемым, немырвотым налза, кондымо сийда дене ваш-ваш сийлыза.

4. Чыла тамлымеке, арверым мушкаш ямдылыме вуд дене кұмыж-совладам шүалтыман, вудшым тулолмыш кышкалан. Почешда шүкшакым ида кодо, тулыш шуыза. Пластик атылам пырля налза.

5. Онаен-влаклан таум ышташ черетыш шогалза.

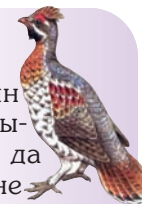
6. Арвердам погалтен, күсото гыч лекса, капкам вончымо годым шнуй верлан вуйым саваш да тау мутым каласаш ида мондо.

Мөнгыштыда сортам чүктыза, кондымо лемым, немырвотым, мелнам (але киндым) үстембаке верандыза. Юмылан тау мутым каласыза. Мөнгыштö кодшо ешлан авызлыктыза. Кондымо киндым да кумалтыш сийым кудалташ, вольыкклан пукшаш огеш йөрö.

Ото - тувыра ужаш

Музым кузе шотлат?

Музым пеш онайын шотлат: учётым ыштыше ен ошкылеш да манок (шүшпык) дене шүшкалта - музо «Могай тиде кайык?» манын лишемеш да йүкым пуа, учётчик возен шында. Июльшто, игым лукмеке, кокымшо гана шотлат. Маршрутым палемдат, мутлан, лу километр кутышаным - учётчик ошкылеш, а кайык, лүдын, игыже-влак дене тарванен чонешта - вашкерак шотлен возен шында.

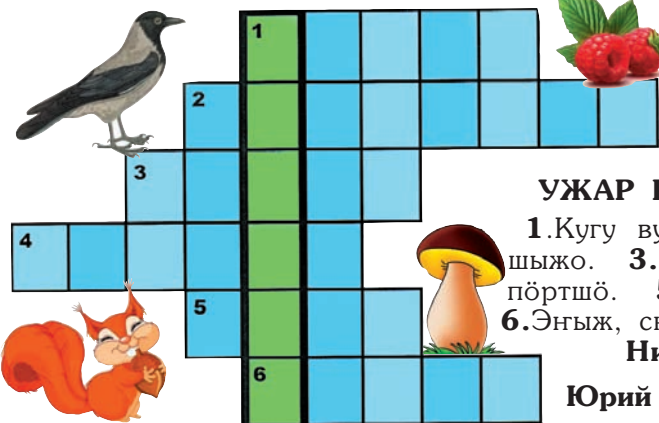

Марий
Эльште музо шагалемеш. Ончалза:
2013 ий - 41674, 2014 ий - 31691, 2015 ий - 24747, 2016 ий - 26739.

УЖАР КЛЕТКЫЛАШТЕ МОМ ВОЗИМО?

1. Кугу вуян, ик йолан. 2. Урын йöратыме кочкышыжо. 3. Кугун кычкырыше кайык. 4. Шырчыкын пörтшö. 5. Йүдшö-кечыже тұрым тұрла (тушто). 6. Энгыж, снеге – тиде ...

**Никита НИКОЛАЕВ (Морко, Эгерсола),
Юрий ЧЕРВЯКОВ (Пошкырт, Мишкан, Чорай).**

Конкурс!

Россий Федерацияһыште «Природа родного края» йоча сүрет да «Экологические места России» фото конкурс-влакым увертарыме. Сенгыше-влакым Москваште Федераций Совет вуйлатыше Валентина Матвиенко саламлаш тўналеш.

Конкурс кум тўшка коклаште эрта:

7-9 ияш-влак, Паша-
10-14 ияш-влак, влакым 1 сен-
15-18 ияш-влак, ноябрь гыч 10
Сүрет да фото ноябрь марте
почеш изирак ойлы- колтыман.
машым возаш лиш.

Пүртүс шортеш да куана

– Мылам изи годсек онгай лийын: молан олык пеледыш-влак тўрлө тўс дене да тўрлө жапыште пеледыт, мо дене нуным танастараш лиш... Саска нергенже омат ойло! Ковамын энжы пакчаже пеш кугу ыле, шоптыржат, вушмалажат шуко лийын. Кенежым кечыгут пүртүс лонгаште коштынна. Пүртүс тўняште келанен кушшо ялысе йоча-влак поснак пиалан улыт, шонем. Йырым-йырысе моторлыкым почеламут корныш пышташ – мылам эреат кугу куан. Тыге «Олык мучко изи кече» книга (2014) шочын. Ончалза, йоча-влак: шочмо верна кеч-могай пагытыштат нимучашдыме сōрал! Айста тудым арален илена. Пүртүсат Айдеме гаяк: шортеш да куана...

Надежда НИКИТИНА (ГОРДЕЕВА),
Олык Ипай лўмеш премийын лауреатше.

«Марий Чодра» национальный паркыште илыше кайык-влакын лўмыштым руш йылмышке кусарыза.
1.Тумна. 2.Турня. 3.Кўдыр. 4.Музо. 5.Сузо.

Сусыргышо лого иге

Икана чодыраште ачам дене логын игыжым ужинна. Тудо мландымбалне коштеш ыле. Кучынена, но кайыкиге ончыко тōршталтен колта. «Лого иге чонештен огеш мошто мо?» – йодым ачам деч. «Моштышаш», – вавештыш тудо. Кенета вес лого-влак чонештен толыч. Туге чучо, пуйто нуно мыйым поктен колтынешт, кайыкигым арален налнешт. Вара ачам дене тогдайшына: кайыкигын шулдыржо эмганен. Чаманышына гынат, кучен ышна керт.

Кужэнгер, Конганур.

Денис ЯКАЕВ.

Шырка тылзе корныенлан шудо кўпчыкым тонедеш.

Пундыштўн лектеш, тугеже кенежым пытымылан шотлыман.

ЭКО УРОК

Йодыш: Биолог-влак умылаш лийдыме тыгай кылым муыныт: иктаж-могай вўдыштō (пўяште, энерыште, ерыште) кома-шамыч йомыт – кол-влак вигак шукемыт, но икмыняр жап гыч ятырлан шагалемыт. Кома-влак лектыт – кол-влак адак шукемыт. Молан?

Вашмут: Кома черле да начар кол-влакым кучен кочкеш.

Кома – рушлаже выдра.

Ужар чодыра лонгаште Тамле снеге шочалеш. Пушенгыште изи кайык Сылне мурым муралеш.

Кристина АРХИПОВА.
Морко, Паймыр.

Айста модына

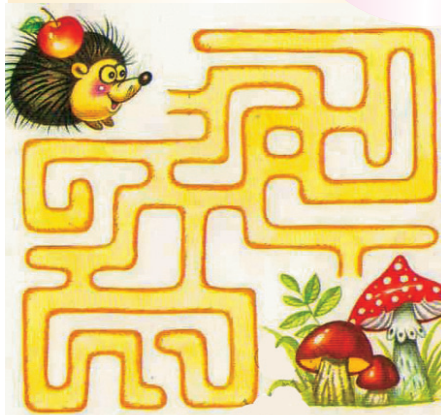
«Кол»

– Паледа, кузе теныз толкын дене модеш? Мыйын кидем – толкын. (Ончыкта). А кол кузе вўдыштō иеш? (Ончыкта). Ончыза, йоча-влак, кол вўд гыч кузе тōршта. Айста кучена! (Хлоп! Совым пералгат.) Кучена, кучена! (Хлоп! Хлоп!) Ой, а вўд йымалныже огына керт кучен. Вучалтена, кунам тудо тōрштен лектеш!

Шоншо

Шоншо шылын кож йымак, Нералтен шинча шыпак. Йўк-йўан изиш шокта – Име-влакым шаралта. Ой, могай иман Шоншына аман! А. ЯКОВЛЕВА. Йошкар-Ола.

Шоншын лу тўжем наре имыже лиш. Кум ийлан ик гана йога.

Туристлан

Походыш спортивный йолчием дене кошташ йōратеда. Но коштмыда годым тудын йылмышке то волен кая, то шōрын лиш. Тиде уто-ситымат тōрлен кертыда. Йылмыше покшел ужашым изиш почса да тудын гоч шунокым колтыза. Тыге ончалашат мотор коеш, ошкылашат каньыле.

30 июль – Келшымашын тўнямбал кечыже

Йолташ эре пелен

♥ Йолташмын лўмжө – Лиана. Ме эре пырля улына. Мемнам нимо ойырен огеш керт.

Настя ГАВРИЛОВА.

♥ Нина йолташ ўдырем дене шымше классым тунем пытарышна. Тудо тунеммаште пеш тале. Биологий дене районысо олимпиадыште икымше верым налын. Нина чылалан полшаш ямде.

Наталья ПАНИНА.

♥ Аня Александрова дене пырля ик классыште тунемына. Аня ече дене писын коштеш. Пырля тунемше йолташ-влакым чылаштым ончылта. Куржталашат тале.

Российыште тиде кечым 2011 ий гыч палемдат.

Эше у модышым шонен муаш пеш мастар. «Лўмынак шонет мо, Аня?» – йодам.

– Уке, – манеш, – вуйышто шочеш.

Маша ДМИТРИЕВА.

Морко, Коркатово.

Кö шинчалыкым чия – тиде сўрет-влакым сайынрак ончалза. Шўргывылышлан келшышыжым ойырен налза.

Келвезжым нушенгысе лийшта-шыжрат, тландымбалсе шудижрат куандарат. (Карен калыкмут)

ВИСВИС

Сылне пеледыш коклаште Шога пеледалтын висвис. Ош вургем ден волгалтын торашке, Олыклаште ялт врачла коеш.

Ош висвисым кўрлам чаманалын, Книга помышыш йыштак пыштем. Кужу телым, книгаг лудмем годым, Кенеж пагытым мый шарналтем.

Юлия ИВАНОВА.

Кужэгер, Шорсола.

Конкурс!
Пеледыш-влак нерген почеламутым, йомакым, ойлымашым, легендым колтыза.

Н. СЕМЕНОВАН фотожо.

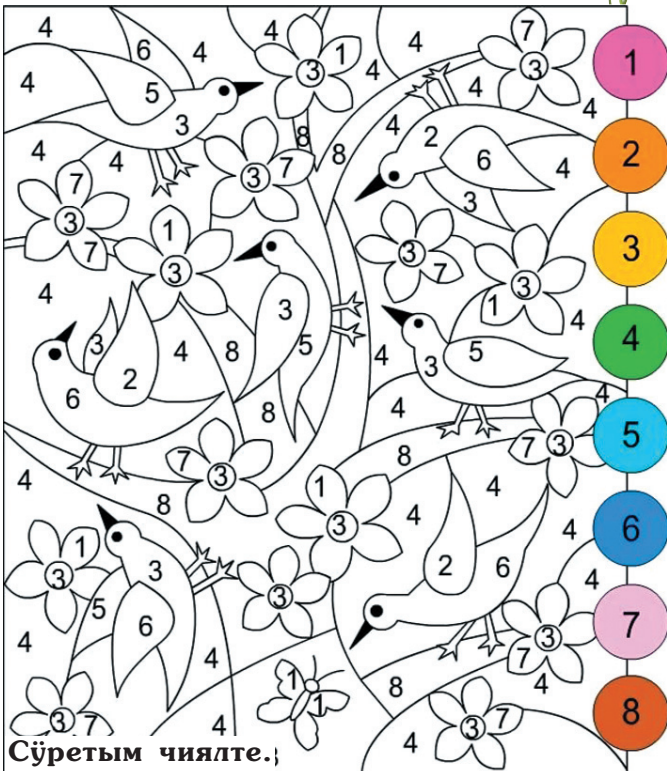
- Куш тыге кудалат, Данил?
- Ял мучашке ошмалан. Ачай ден авай у левашым чоңат. Растворым лугаш ошма күлеш.
- Мотоциклетше кузе маналтеш?
- Тиде мотоцикл огыл, а «Муравей». Тележкыжат уло!
- А-а, мый пален омыл. Ачатын мо?
- Уке, Валерий кугызан.
- Тугеже мешаяш ом тўнал, ошматлан кудал веле. Пашат ушныжо!

Теве тыгай мутланымаш лие Морко район Шенше селаште изи Данил Тойбулатов дене.

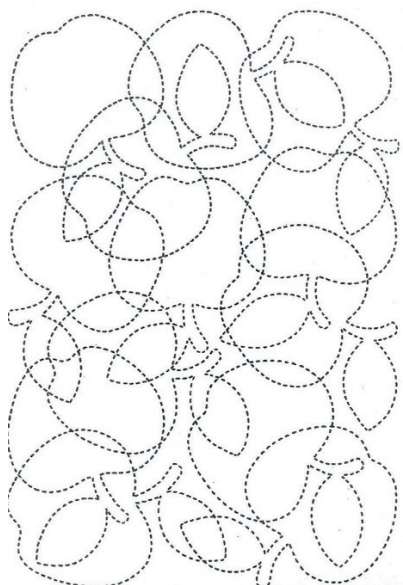

Төрлатымаш

Кодшо номерыште «Моркыш – конкурсыш» материалыште Н.Лекайнын ўдыржын лўмжым йонгылыш ончыктымо. Нина Никандровна деч нелеш налаш огыл манын йодына.

Сўретым чиялте.;

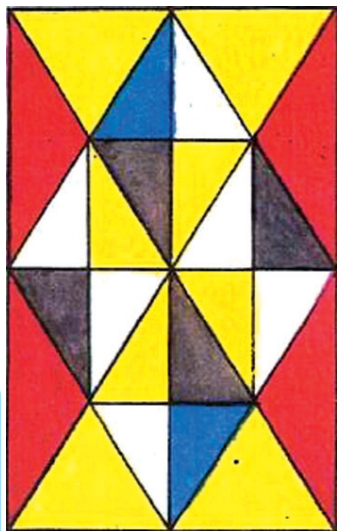

Олма-влакым корыза.

Цифр-влакым
буква дене вашталтыме-
ке, калыкмутым пален
налыда.

1,3,1, - 21,23,20,22
34,16,6,20,22,32,29.

Кристина АРХИПОВА.
Морко, Паймыр.

Тыште мыняр треугольник?

Йошкар-
Ола гыч Артём
Петров велосипед
дене кудалышташ
йӧрата.

Пырням
кум ужашлан
пӱчкыныт. Мыняр гана пӱч-
каш пернен?

Вашмут: Кок гана.

Йӱран игече

Эре йӱр,
эре мардеж,
Кунам кече ончалеш?
Мланде ынде
пеш лавыран,
Ночко, йӱштӧ кушкыллан!
Виянрак тый шыргыжал,
Мотор кечым пӧртылтал.
Мемнан модмына шуэш,
Кенезе вазке эрталеш.

Диана СЕМЁНОВА.
Марий Турек, Арбор.

Мече

Йошкарге, кугу.
Тӧрштылеш, пӧрдеш,
чонгешта.

Модаш пеш келша,
Модыш.

Аня БУЛЫГИНА.
Советский, Ӧрша.

Туныктышо:

- Миклай, писын ойло-ян,
визытыш кандашым ушет
гын, мыняр лиеш?

- Коло кумыт.

- Уке, 23 огыл, а 13 лиеш.

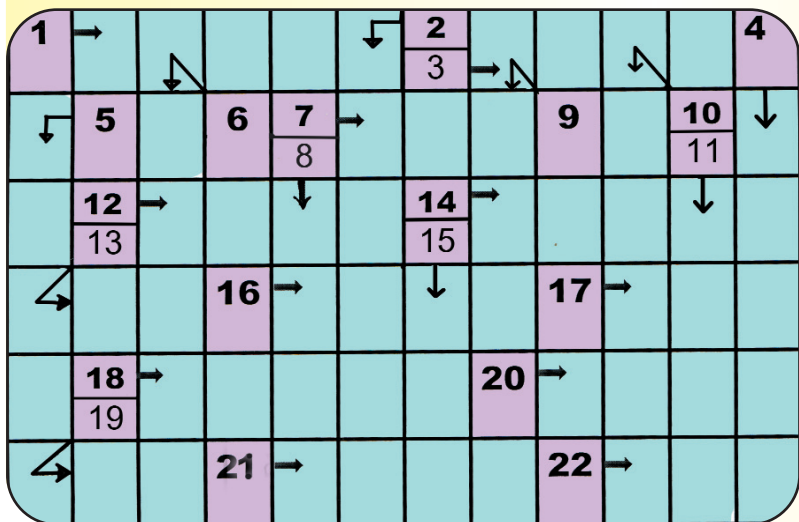
- Теже чын вашмутым огыл,

а писын каласаш ойлышдас,

- ок чакне Миклай.

Сканворд

1.Кӱсеныш окса толмаш. 2.Волжский районысо ял. 3.Артистке,
мурызо ... Романова. 4.Велосипед ораван южым темыман ужашыже.

5.Теркеште - мелна «курык». 6.Корно туткар. 7.Йонгыт, клен-
ча. 8.Ялыште модын коштмо
вер. 9.Шӱйшӧ пушенте тунгыр.
10.Пелен тудо уло - сай.
11.Чулым, виян. 12.Вӱдысӧ
келге вер. 13.Кочкыш, лем.
14.Пурса «мешак». 15.Ночко
пагытлан йолчием. 16.Тӱс. Имне
тыгай лиеш. 17.Умша гына пала.
18.Уремыште йӱштӧ але шокшо,
кукшо але ночко. 19.«Ямде ...»
йоча газет. 20.Тамга. 21.Шертне
пеледыш. 22.Ӱдыр онгым сӧра-
старыше наста.

А.АНДРЕЕВ.

Йошкар-Ола.

Индекс: Марий Элыште,
Пошкырт ден Татарстан
кундемлаште - П4696.
Тираж 1000 экз. Заказ 1308.
Формат - А-4-8.
Директор-тӱн редактор
Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru,
yamde_lii@mail.ru
Сайтын адресше: yamde-lii.ru,
Тел. 45-25-49(факс);
45-22-82.

выктыме. Типографийн

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК:

Марий Эл Республикы-
се культур, печать да
калык-влакын пашашт шо-
тышто министерстве, «Ям-
де лий» газет» кугыжа-
ныш унитарный казенный
предприятий.

Газетым редакцийште погымо да верстатлыме,
«СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч са-
адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Газетым Массовый коммуникаций
сферыште да культур наследийым ара-
лымаште законодательством шуктен шо-
гымым эскерше Федеральный службн
Приволжский федеральный округысо уп-
равленийыштыже регистрироватлыме.
Номер - ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште
пуымо.

0+

Печатыш пуымо жап - 14-00,
фактически - 13-00.
Ак - кутырен келшыме
почеш.

Авторын да редакцийн шо-
нымашыш тӱрлӧ лийын кер-
тыт. Серыш-влак мӧнгеш огыт
колталт.

Редакцийн да издательнын
адресше: 424006, Йошкар-Ола,
СССР Вооружённый Вийын 70-ше
идалыкше урем, 20.